

## Informatienota voor de raad

Datum 2 september 2020

|              |                                                                                                        |
|--------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Onderwerp    | Artikel 45 vragen van GroenLinks: Dreigende kaalslag podiumkunsten door wegvallen landelijke subsidies |
| Versienummer | V1.0                                                                                                   |

Portefeuillehouder Wethouder H.M.M. Schuttenbeld.

Informant W. Heersink  
Afdeling R&E / Team Cultuur  
Telefoon 038 498 2419  
Email [w.heersink@zwolle.nl](mailto:w.heersink@zwolle.nl)  
Bijlagen Brief Reactie Oost-Nederland op besluiten Fonds Podiumkunsten

### Wij stellen u voor kennis te nemen van:

De beantwoording van de artikel 45 vragen van de fractie van GroenLinks, over de dreigende kaalslag van de podiumkunsten door het wegvallen van de landelijke subsidies.

### De vragen:

1. **Is de wethouder het met GroenLinks eens dat gezelschappen zoals Theater Gnaffel en Kasko tot de basisstructuur behoren van de Zwolse podiumkunsten en daarmee behouden moeten worden voor onze stad?**

Op dit moment (2020) maken de gezelschappen Gnaffel en Kasko onderdeel uit van de lokale basisinfrastructuur, conform de huidige Cultuurnota (2016-2020). Zij ontvangen op basis van deze cultuurnota een structurele subsidie van de gemeente (resp. € 80.000 en € 50.000 per jaar). Gnaffel en Kasko hebben beiden een landelijke BIS-subsidieaanvraag gedaan (voor de periode 2021-2024). Op beide aanvragen heeft de Raad voor Cultuur een beargumenteerd negatief advies uitgebracht aan de minister van OCW. Gnaffel heeft bovendien een meerjarige subsidieaanvraag bij het Fonds Podiumkunsten ingediend. Het fonds heeft op deze aanvraag een beargumenteerd negatief advies uitgebracht aan de minister. Tenslotte, het Zwolse gezelschap Ten Productions heeft eveneens een meerjarige subsidieaanvraag gedaan bij het Fonds Podiumkunsten, met helaas een negatief advies als uitkomst.

Onze lokale gezelschappen zijn afhankelijk van de financiering van het rijk en de provincie. Het is duidelijk dat het voortbestaan van de gezelschappen door het wegvallen van subsidie onder druk komt te staan. Mede in het licht van de voorbereiding van de volgende cultuurnota zoeken wij naar mogelijkheden om de lokale basisinfrastructuur te behouden en te versterken. Daarbij past ook (inhoudelijke) verbetering en (regionale) verbreding van de ingezette focus op talentontwikkeling, zodanig dat een optimale structuur en voedingsbodem ontstaat voor de (door)ontwikkeling van gezelschappen naar een aansprekend landelijk niveau..

2. **Zo ja, wat kan de wethouder doen om gezelschappen de komende tijd te ondersteunen?**

De penibele situatie van onze gezelschappen gaat ons zeer aan het hart. Ambtelijk en bestuurlijk is er permanent intensief contact en acteren wij binnen onze mogelijkheden op het vinden van oplossingen voor acute situaties die zich voordoen. Door Covid-19 hebben de gezelschappen het zwaar. Het stopzetten van rijks- en provinciale financiering levert extra druk op. Het college heeft onlangs € 250.000 als steunmaatregel beschikbaar gesteld voor de subsidiëring van culturele zomer/herfst-activiteiten en de eenmalige verhoging van de

Datum

2 september 2020

bestaande subsidieregelingen. Inmiddels kunnen wij concluderen dat hiervan in grote mate gebruik is/wordt gemaakt, maar het biedt geen structurele oplossing voor het wegvallen van de genoemde financiering.

Echter, het is niet gebruikelijk, noch mogelijk, dat gemeenten het wegvallen van rijksmiddelen kunnen opvangen. Zo zijn binnen onze Cultuurbegroting geen ongelabelde middelen beschikbaar. Voor de nieuwe cultuurnota 2021 maken wij keuzes voor behoud en versterken van de lokale basisinfrastructuur en de daaraan verbonden financiële consequenties. Deze keuzes zullen te zijner tijd aan de raad ter besluitvorming worden voorgelegd.

**3. Is de wethouder het met GroenLinks eens dat er landelijk veel te weinig geld beschikbaar is in deze moeilijke tijden voor podiumkunsten?**

Ja. Er is in de afgelopen bewindsperioden flink bezuinigd op de rijksmiddelen voor Cultuur; door een herverdeling van middelen is relatief veel op Podiumkunsten bezuinigd.

**4. Is de wethouder bereid om hiervoor een stevige lobby te voeren richting rijk om meer landelijk geld beschikbaar te maken voor cultuur, waarbij een eerlijke regionale spreiding van landelijke subsidies tot de belangrijkste criteria toe te voegen bij de toekenning van deze subsidies, om zo de ver-Randstadisering van de culturele sector een halt toe te roepen?**

Ja. Wij zijn zeer teleurgesteld in de negatieve adviezen op de subsidieaanvragen van de BIS en van het Fonds Podiumkunsten. Wij begrijpen de uitkomst niet en op welke gronden deze tot stand is gekomen. De minister van OCW stelt namelijk zelf in haar beleid dat cultuur voor iedereen is in Nederland. Om dit te kunnen waarmaken, is een evenwichtige regionale spreiding van rijksmiddelen van groot belang. De financiering via de advisering van de Raad voor Cultuur en het Fonds Podiumkunsten is daartoe een zeer belangrijk instrumentarium. Wij moeten helaas constateren dat de gewenste spreiding van middelen niet goed verloopt volgens deze verdelingssystematiek (bij de BIS is de spreiding beperkt toegenomen, alleen niet ten gunste van Zwolle; Enschede kent 5 toekenningen. Door onder meer de systematiek van de genre-keuze van de BIS en het FPK vielen onze gezelschappen buiten de boot).

**5. Zo ja, wat gaat de wethouder doen om deze lobby op gang te brengen en/of te ondersteunen?**

Wij hebben ervoor gekozen om, naast een individuele lobby van de wethouder van Zwolle en van de gemeenten in de Stedelijke Cultuurregio gericht op leden van de Tweede Kamer, de kracht van de gezamenlijkheid te zoeken en op te trekken met de gemeenten en provincies van Landsdeel Oost (bestaande uit de provincies Overijssel en Gelderland en de gemeenten Apeldoorn, Arnhem, Deventer, Ede, Enschede, Hengelo, Nijmegen en Zwolle). Vanuit Landsdeel Oost is tegen de besluitvorming van het Fonds Podiumkunsten protest aangetekend.

Hoewel wij een goed oog blijven houden voor de belangen voor de getroffen individuele instellingen, is er in eerste instantie voor gekozen om te lobbyen voor het bovenliggende belang van een goede basisinfrastructuur, die mogelijkheden biedt voor talentontwikkeling en het toekomstbestendig maken van onze gezelschappen.

De colleges van het Landsdeel Oost hebben op 19 augustus jl. een gezamenlijk brief naar de minister gestuurd waarin zij de bezwaren en gevolgen van de subsidie-uitkomsten met klem onder de aandacht van de minister brengen (zie bijlage). Het Landsdeel Oost, en de 5 cultuurregio's daarbinnen, heeft de afgelopen 2,5 jaar veel tijd en middelen geïnvesteerd in het toekomstbestendig maken van de cultuursector, in lijn met de ambitie van de minister om de

Datum

2 september 2020

samenhang tussen de regionale cultuurprofielen en de (rijks)gefinancierde cultuur te versterken.

In de brief wordt specifiek ingegaan op de dramatische gevolgen van de onevenwichtige spreiding van de middelen voor het Landsdeel Oost en de inconsequentie met de ministeriële ambities. Vervolgens wordt gewezen op het verbreken van de keten van talentontwikkeling door het wegvallen van de middelen. Tenslotte gaat de brief in op het belang van de financiering voor een gezond middensegment. Veel van de getroffen makers zijn diepgeworteld in onze regio en in onze stad. Zij vormen een onmisbare schakel tussen educatie, participatie, producties en presentaties.

Reparatie van het budget voor de meerjarige regeling van het Fonds Podiumkunsten achten wij dan ook niet voldoende. Wij dringen aan op een herziening van het landelijke culturele subsidiestelsel, met daarin een duidelijker onderscheid tussen de regeling Basisinfrastructuur en de regelingen van de Rijkscultuurfondsen, en waarin meer aandacht is voor het criterium regionale spreiding.

De lobby wordt verricht met steun van de gemeentelijke (inclusief VNG) en regionale en provinciale lobbyisten.